

Ад рэдактара

Слова *а̄рх̄і* азначае «першапачатак», «першапрычына», «тое, што ляжыць у аснове». Калі яго спекуляцыйна задзіночыць з такімі паняццямі, як *а̄намн̄етас* (прыгадванне) і *а̄льгудеіа* (праўда), выйдзе наступны абраз: *а̄рх̄і* — гэта прыгадванне—праўды—ў—ейнай—спачатнасці. Як прыгадванне—праўды—ў—ейнай—спачатнасці *а̄рх̄і* сімвалізуе інтэнцыю здаўцы выточны пункт, выходзішча, якім будзе пазначана новае падарожжа.

Заданне часопіса пад назвай *а̄рх̄і* палягае не столькі ў тым, каб зграмадзіць — злучыць пад адной страхой — артэфакты айчыннай наратыўнай прасторы, колькі ў тым, каб давесці яе да крытычнай тэмпературы, калі магчымым стаецца ператварэнне лёду ў ваду, вады ў пару, а пары ў агонь. Тому наш часопіс узняе не ад канстатацыі незадаволенасці чымсьці, а ад імпульсу, скіраванага на ператварэнне, трансфармацыю, ад'іначанне. Бо почасту знакшыць азначала не збурыць, паглуміць, а, наадварот, выявіць зваротны бок рэчай — *накшае, іншае*.

Выпраўляючыся ў дарогу, мы не ведаем, дзе будзе наступнае ўпынішча. — Дый гэта не так важна, таму што ў *нашай* сітуацыі нават блукаць валей, чымся стаяць на адным месцы.

Выходзьце нам настустрach.

Мы маем што сказаць.

* * *

У аснову нумару, які Ты, дарагі чытачу, трymаеш у руках, былі пакладзены дзве скразныя тэмы: «Парнаграфія» і «Лукашэнка». Пасправубем разам з Табой даць ім хоць якое лагічнае абгрунтаванне.

Часта можна пачуць, што беларускі народ у ходзе свайго гістарычнага развіцця перажыў жудаснае згаленне. Аб тым жа самым сведчаць факты нашай мовы, а менавіта наяўнасць ў ёй словаў, якія пазначаюць стан згалення з розных бакоў: галечка, галота, галіта. Згаленне як тэндэнцыя прывяла да таго, што калі ў нас адкрыліся очы, мы ўбачылі: народ наш *par excellence* голы.

«Пазнаюць людзей ці па гаворцы, ці па адзежы, хто якую носе; ото ж гаворка, язык і ёсьць адзежа душы» — пісаў некалі Мацей Бурачок. Насмелімся дадаць, што вырачэнне сваёй гаворкі, языка ёсьць нават не «перапрананнем» душы, а яе «распрананнем». Згаленне працягваеца, душа становіцца наросхрист.

Лукашэнка ж — гэта апафеоз згалення, згалення, ператворанага ў базавы прынцып існавання. «Грабце мяне, грабце», — крыкма крычыць Лукашэнка.

Парнаграфія, Лукашэнка і шмат іншага чакаюць Цябе, дарагі чытачу, там, наперадзе...

Валерка Булгакаў